

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave

NEDELJA

14 OKT 2016 BR.276

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

And the

WINNER

is (again)...

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Rosnjeft preuzeo Bašnjeft i dodao output-u još 400.000 bd.....[OVDE](#)
- Na redu privatizacija 19,5% Rosnjefta.....[OVDE](#)
- Putin: Rusija spremna na ograničenje proizvodnje nafte .....[OVDE](#)
- Sečin: Zašto bi Rosnjeft smanjivao proizvodnju?.....[OVDE](#)
- OPEC rekordno pumpao u septembru.....[OVDE](#)
- Halid al Falih: Moguć barel od 60 dolara do kraja 2016.....[OVDE](#)
- BP srezao vreme marketinga kako bi se zaštitio od online konkurencije.....[OVDE](#)
- BP: Potrošnja nafte premašuje posledice prodora elektromobila.....[OVDE](#)
- Saudi Aramco prodaje 5% i upstream-a.....[OVDE](#)
- Brazilska pre-salt polja nafte na ponudi i internacionalnim kompanijama.....[OVDE](#)
- OMV prodaje udeo u severnomorskom polju.....[OVDE](#)

GAS:

- Turska i Rusija potpisale sporazum o Turskom toku.....[OVDE](#)
- Gasprom potpisao memorandum o saradnji sa Halliburtonom.....[OVDE](#)

REGION:

- MOL-ova „proba“ pred zatvaranje rafinerije Sisak razbesnela Zagreb.....[OVDE](#)
- MOL ugovorio prvu kupovinu iranske nafte.....[OVDE](#)
- Rumunija prodaje deo udela u Rompetrolu .....[OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu.....[OVDE](#)

Crude Oil Brent Oct 14 2016 0700 GMT - 52.20 [Livecharts.co.uk](http://livecharts.co.uk)

Nova pobjeda Sečina: Rosnjeft preuzeo Bašnjeft. Diže proizvodnju na 4,5 miliona barela

MOSKVA - Ruski energetska kolos Rosnjeft kupio je u sredi od ruske države većinski udeo u naftnoj kompaniji Bašnjeft za 5,3 milijarde dolara, iako je, koliko u septembru najavljivano da je ta opcija isključena. "Proces prodaje Bašnjeftovih deonica je okončan, a celokupan iznos od 329,69 milijardi rubalja biće prebačen u ruski budžet", izjavio je ruski ministar za ekonomski razvoj Aleksej Uljukajev. Rosneft je sa tom cenom nadmašio ponudu jednog neimenovanog takmaca Ruski premijer Dmitrij Medvedev je 10. oktobra potpisao ukaz o prodaji 50,07 odsto udela u Bašnjeftu najvećoj domaćoj naftnoj kompaniji i pojedinačno najvećem svetskom proizvođaču sirove nafte. Iza toga je i ruski predsednik Vladimir Putin razjasnio da je Rosnjeft u celini kupovinu platio sopstvenim sredstvima.

Rosnjeftova proizvodnja za ovu godinu procenjuje se na 4,1 milion barela dnevno, a sada će biti i veća jer se Bašnjeftovih oko 400.000 barela dnevno. Rosnjeft je dan po preuzimanju Bašnjefta postavio svog potpredsednika Andreja Šiškina, za predsednika i generalnog direktora te najbrže rastuće ruske naftne kompanije, koja pored proizvodnje ima i značajne rafinerijske kapacitete.

Inače, ruski predsednik Putin je u septembru ocenio da preuzimanje Bašnjefta od strane Rosnjefta ne bi bila najbolja opcija, ali je dodao da će posao dobiti onaj ko je spreman najviše da plati. Prošle subote, ministar privrede Rusije Aleksej Uljukajev rekao je da se Rosnjeft jedini konkretno odazvao pozivu za privatizaciju i ponudio iznos viši od procene nezavisnog konsultanta, firme VTB Capital koja je ponudeni udeo procenila na 4,7 - 5 mlrd. dolara, prenosu *Sputnik News*. Ipak, Reuters u svom izveštaju od četvrtka navodi da je postojala i druga ponuda, neimenovane kompanije za Bašnjeft, ali je Rosnjeft nadjačao.

Na redu privatizacija 19,5% Rosnjefta

MOSKVA – Ruski predsednik Putin izjavio je u sredi da će 19,5 procentni udeo države u Rosnjeftu biti prodat stranim investitorima. Od ove privatizacija Vlada očekuje oko 10 milijardi dolara.

Ministar za ekonomske odnose u vladi Rusije Aleksej Uljukajev rekao je u četvrtak da će taj udeo u Rosnjeftu najverovatnije biti valorizovan na osnovu tržišne vrednosti akcija kompanije, prenosi agencija RIA.

Čelnik Rosnjefta Igor Sečin je dan kasnije rekao da veruje da će se ova delimična privatizacija njegove kompanije realizovati do kraja godine. Za sada je rano nagađati ko bi mogao biti ponuđač, da li BP, koji je već vlasnik 19,5% udela u

Putin: Rusija spremna na ograničenje ...

ISTANBUL, MOSKVA - Cene nafte odskočile su u ponedjeljak za bezmalo jedan dolar na izjavu ruskog predsjednika Vladimira Putina da je njegova zemlja spremna da se pridruži nameri OPEC-a da ograniči, „pa čak i smanji“ proizvodnju nafte.

Putin je u govoru na Svetskom energetskom kongresu u Istanbulu (foto) rekao: „U svetlu postojeće situacije, mi verujemo da je zamrzavanje, ili čak smanjenje proizvodnje nafte jedini put da se očuva održivost ukupnog energetskog sektora“, rekao je Putin. „Rusija je spremna da se pridruži opštim naporima za ograničenje proizvodnje nafte i poziva ostale izvoznike da takođe tako postupe,“ rekao je ruski predsjednik.

Smanjenje proizvodnje nije neophodno

Ruski predsjednik je dva dana kasnije, u govoru na jednom skupu u Moskvi donekle razjasnio poziciju njegove zemlje izjavivši da „ne vidi nikakav problem“ da se Rusija pridruži eventualnom dogovoru OPEC-a o zamrzavanju proizvodnje nafte ... dok smanjenje proizvodnje „generalno posmatrano, nije neophodno“. *Bloomberg, Reuters, Tass*

Sečin: Zašto bi Rosnjeft smanjivao proizvodnju?

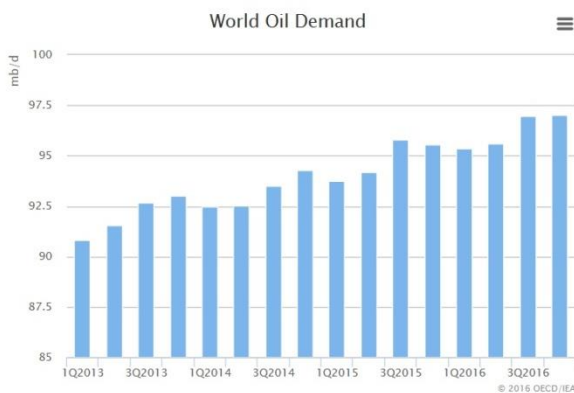
ISTANBUL - Čelnik najvećeg proizvođača nafte na svetu, ruskog Rosnjefta rekao je u utorak da ne vidi zašto bi njegova kompanija ograničila proizvodnju, ako od toga budu izuzete neke zemlje OPEC-a. Igor Sečin je u odgovoru agenciji *Reuters* rekao da sumnja da će Iran, Saudijska Arabija i Venecuela srezati svoju proizvodnju, pa „zašto bi mi to radili?“

OPEC rekordno pumpao u septembru

PARIZ - Proizvodnja nafte u zemljama članicama OPEC-a dostigla je rekordnih 33,6 miliona barela na dan (mbd) u septembru, 160.000 barela više nego u prethodnom mesecu, pojačavajući izazov koji očekuje ovaj kartel kada u novembru bude dogovarao način da realizuje načelni dogovor o vraćanju proizvodnje na 32.5 do 33 mbd, objavila je Međunarodna agencija za energiju. U ovom trenutku teško je utvrditi kako će rezanje proizvodnje OPEC-a, ako do njega dođe, uticati na ravnotežu na tržištu,“ navodi Agencija sa sedištem u Parizu u svom najnovijem mesečnom izveštaju o tržištu nafte. Ovonedeljna izjava ruskog predsednika Putina, da je njegova zemlja spremna da se pridruži zamrzavanju proizvodnje, ukazuje na to da bi se balans između globalne ponude i potrošnje nafte mogao uspostaviti brže nego što se to ranije očekivalo, navodi IEA. *Reuters*,

Oil Market Report

Halid al Falih: Moguć barel od 60 dolara do kraja 2016

ISTANBUL, MOSKVA - Ministar energije Saudijske Arabije izjavio je u ponedjeljak da nije nezamislivo da cena nafte dostigne 60 dolara za barel do kraja ove godine, javlja *Bloomberg*. U uvodnom obraćanju na Svetskom kongresu energetike u Istanbulu,

Halid Al-Falih je argumentovao optimizam zapažanjem da se postepeno vraća u ravnotežu količina nafte koja se nudi i koja se traži na svetskom tržištu, pa „nije nezamislivo da do kraja godine cena nafte bude 60 dolara.“

NIS Agro kartica Gorivo me manje košta!

- 5 din./l za EVRO DIZEL

- 3 din./l za GASNO ULJE

Kako bi se zaštitio od online konkurencije:

BP drastično skraćuje vreme promocije

LONDON - Naftni velikan BP dramatično skraćuje vreme koje mu je potrebno da promoviše i lansira nove proizvode, kako bi se zaštitio da se u taj proces ne ubace novi digitalni igrači na tržištu, poput Amazona, prenosi portal marketingweek.com. Britanski kolos je, naime, implementirao novi sistem koji mu omogućava da isproba reakciju tržišta na ponudu proizvoda u roku od četiri nedelje kako bi se zaštitio od pretnje online marketinških kolosa, poput Amazona, da se u međuvremenu ne ubace u taj prostor nekom svojom ponudom.

Menadžer globalne strategije u BP-u, Matt Rich objašnjava: „Šta bi se desilo ako bi se Amazon pojavio na tržištu maloprodaje goriva? Amazon ima neizmeran broj potrošača, pa recimo da zahvati deset miliona od njih u Velikoj Britaniji i kaže im 'da li biste voleli da vam garantujemo da možete kupiti najjeftinije gorivo na tržištu? Naravno da će odgovor biti pozitivan.“

Imajući u vidu da potrošači, kada je gorivo u pitanju, često ne razmišljaju mnogo o brendu koji kupuju, verovatno bi se brzo opredelili za ponudu ako bi im Amazon, na primer, ponudio plaćanje na mesečnoj osnovi, kao što je slučaj sa računima za gas i struju, dodaje Rich. Amazon će onda doći kod nas, ili u Royal Dutch Shell i kazati „imam deset miliona potrošača koji su zainteresovani za vaš proizvod, ali moramo da se dogovorimo oko cene“. Jasno, to bi bio uistinu atraktivan predlog, pa je to nešto o čemu bi trebalo da sami da razmislimo“, pojašnjava on.

Stoga će BP, kako bi se zaštitio od ove vrste poremećaja i u cilju budućeg poslovnog razvoja, primeniti novi proces kako bi isprobao reakciju tržišta na ponude u razmaku od 20 radnih dana, navodi Rich. „Zamisao je se u tih 20 dana predstave potrošačima naše ideje, dobiju povratne informacije i veoma brzo na osnovu toga pripremi odgovor, kako bi bili u boljoj mogućnosti da donosimo odluke o tome šta bi trebalo, a šta ne raditi. Radi se o donošenju odluka diktiranih od strane potrošača, a ne od strane našeg PowerPoint-a“, konstatuje Rich.

BP: Potrošnja nafte premašuje posledice prodora elektromobila

LONDON - Rast potrošnje nafte u naredne dve dekade će verovatno nadjačati uticaj širenja elektromobila na tržišta ove ključne energetske sirovine, kaže za Bloomberg Spencer Dale, šef ekonomskog odeljenja britanskog kolosa BP. Čak i uz procenu te kompanije da bi 70 miliona vozila na električni pogon moglo biti u saobraćaju kroz 20 godina, BP-ov autoritativni tim ekonomista projektuje rast potrošnje sirove nafte za dodatnih 20 miliona barela na dan u naredne dve decenije, sa 25% ponude koja će ići za potrebe privatnih automobila. Prema rečima Dale-a, usavršavanje efikasnosti motora uz smanjenu potrošnju goriva moglo bi imati „više puta veći uticaj“ kod izbora potrošača, nego razvoj saobraćajne infrastrukture u korist elektromobila. BP očekuje da električna vozila imati veći uticaj za 30 do 50 godina.

Saudi Aramco prodaje 5% i upstream-a

RIJAD - Putem do sada najveće javne ponude akcija (IPO) ikada organizovane u istoriji tržišta kapitala u svetu, saudijski naftno državni kolos Saudi Aramco planira da proda akcije svog ukupnog poslovanja, a ne samo iz sektora prerade i distribucije, rekao je njen izvršni direktor. „Mi ćemo izlistati deo čitave kompanije, a ne samo downstream-a“, odnosno sektora prerade, marketinga i distribucije, kazao je Amin Nasser na jednom skupu u Bahreinu.

Aramco planira da izlista oko 5% udela u kompaniji na saudijskoj robnoj berzi, a takođe razmatra da akcije prodaje i na berzama u Londonu, Hongkongu i Njujorku, dodao je Nasser. Prava vrednost Saudi Aramcoa je predmet nagađanja, pošto kompanija nije izlistana ni na jednoj berzi, ali - mereno prvenstveno rezervama nafte koji su u njenoj aktivi - ona

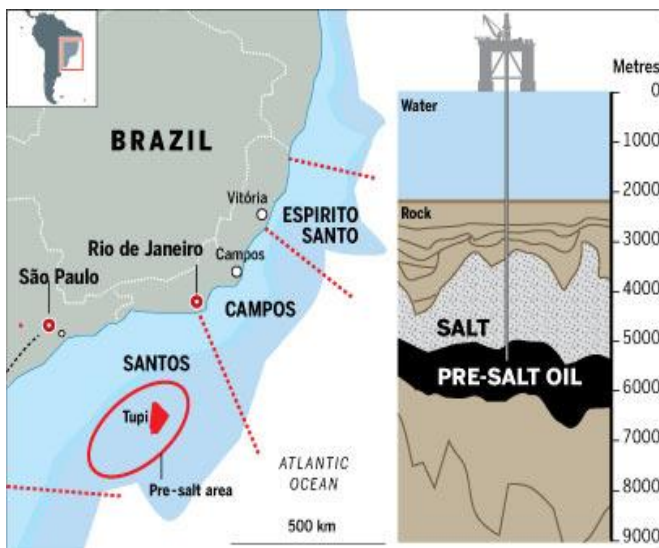
iznosi nekoliko biliona dolara, prenosi **Bloomberg**. Tačan datum IPO-a još nije određen, ali Rijad želi da se to odradi početkom 2018. i nada se da za pomenuti udeo dobije oko 100 milijardi dolara, što do sada nije zabeleženo ni u jednoj takvoj berzanskoj operaciji na svetu.

Brazilska pre-salt polja nafte na ponudi i internacionalnim kompanijama

BRAZILIJA - Kongres Brazila glasao je za dozvolu inostranim kompanijama da investiraju u ogromna *pre-salt* naftna polja

pronadena u poslednjoj dekadi u ultra dubokom podmorju Atlantika te zemlje, u geološkim formacijama nastalim pre formiranja naslaga soli na dnu okeana. Godinama je samo državnoj naftnoj kompaniji Petrobras bilo dozvoljeno da bude operator, odnosno rukovodilac u svakom od *pre-salt* projekata. Međutim, kako je ovaj kolos zapao u teška dugovanja, Brazil je morao da se za rešenje za investiranja u razvoj svog naftnog bogatstva obrati međunarodnim naftnim kompanijama.

Bloomberg tumači nove propise koje je odobrio prošle nedelje Kongres kao „za investitore najpovoljniju promenu u

regulativi od zakona iz 1997. kojim je okončan monopolski položaj državne kompanije u Brazilu“.

OMV prodaje udeo u severnomorskom polju

BEČ - Austrijska naftno-gasna kompanija OMV zaključila je krajem prošle nedelje prodaju udela od 30% u projektu Rosebank u Severnom moru kompaniji Suncor Energy, saopštile su obe firme. Kanadska kompanija plaća 50 miliona US dolara kao avans. U slučaju da se OMV-ovi partneri u projektu Rosebank saglase sa ovim poslom i odobre Suncoru učešće, kanadska kompanija navodi da bi mogla da isplati OMV-u još najviše 165 miliona dolara.

Iz OMV-a je ovo smanjenje njenog udela u poslu u Severnom moru objašnjeno kao deo strategije optimizacije njenog upstream portfolija i postizanju veće efikasnosti mereno odnosom troškova i investicija. Inače, projekat Rosebank bio je deo 2,6 milijardi dolara vrednog posla sa norveškim Statoilom koji je OMV sklopio 2013. godine. Dizajnirani proizvodni potencijal tog polja je 100.000 barela nafte na dan i 80 miliona kubnih stopa prirodnog gasa. **APA**

GAS

Turska i Rusija potpisale sporazum o Turskom toku

ANKARA - Rusija i Turska su u ponedjeljak potpisale međuvladin ugovor o izgradnji gasovoda Turski tok. Na susretu koji je trajao više od sat i četrdeset minuta, ruski predsednik Vladimir Putin i turski Redžep Tadžip Erdogan dogovorili su se o uslovima izgradnje tog velikog energetskog projekta koji će, prema ugovoru koji su potpisali čelnici ruskog Gasproma i turske gasne transportne kompanije Botaš, Aleksej Miler i Mehmet Konuk (foto), imati dve cevi gasovoda ispod Crnog mora od Rusije do Turske, kao i

kopnenu tranzitnu liniju do granice Turske sa njenim susednim zemljama. Svaka od cevi imaće kapacitet godišnjeg transporta do 15,75 milijardi kubnih metara gasa, rekao je novinarima predsednik Gasproma Aleksej Miler. Dokument predviđa izgradnju dva kraka gasovoda ispod Crnog mora od Rusije do Turske, kao i kopnenu tranzitnu liniju do granice Turske sa njenim susednim zemljama. "Danas je potpisan izuzetno važan dokument – stvoren je pravni

osnov za projekat Turski tok. Izuzetno brz vremenski rok, u okviru kojeg je ovaj međudržavni sporazum pripremljen, dokazuje veliko interesovanje obeju strana za brzu realizaciju projekta. I to je razumljivo - gasovod Turski tok će povećati sigurnost snabdevanja gasom u Turskoj, kao i u južnoj i jugoistočnoj Evropi", izjavio je predsednik Upravnog odbora „Gasproma“ Aleksej Miler. **AGENCIJE**

Gasprom potpisao memorandum o saradnji sa Halliburtonom

MOSKVA - Gasprom i jedna od najvećih svetskih servisnih naftno-gasnih kompanija, američki Halliburton sporazumeli su se o saradnji u projektima istraživanja, eksploatacije i razvoja projekata nafte i gasa van

Rusije, saopšteno je na portalu kompanije Gazprom International, prenosi u prošli petak TASS. „Memorandum je izraz spremnosti strana da, pored ostalog, sarađuju u identifikaciji novih poslovnih prilika za zajednička ulaganja, kao i u vrednovanju i sprovođenju infrastrukturnih razvojnih projekata.“ Memorandum takođe predviđa saradnju u isporuci opreme i tehnologije, softvera i uslužnih poslova za realizaciju projekata, dodaje **TASS**.

MOL-ova „proba“ pred zatvaranje rafinerije Sisak razbesnela Zagreb

ZAGREB - Vlada Hrvatske zatražila je od naftne kompanije INA „hitno pojašnjenje“ odluke da se 600 tona sirove nafte proizvedene u toj zemlji, isporuči umesto u rafineriju Sisak, vozom do rafinerije u Rijeci, saznaje i prenosi u utorak *Novi list*. Sa tom odlukom hrvatski članovi uprave Ine nisu bili upoznati, što znači da je ona doneta direktno u centrali MOL-a u Budimpešti ili na nivou Ininih izvršnih direktora, koji su pod direktnom „palicom“ mađarske naftne kompanije, piše list.

U riječku rafineriju je noću s petka na subotu u 12 vagona prevezeno oko 600 tona sirove nafte, pri čemu su i lokomotiva i vagoni stigli iz Mađarske. Prevoz železnicom je najskuplji i najrizičniji oblik transporta nafte kažu za *Novi list* upućeni i ovo je prvi put ikada da je na taj način transportovana Inina nafta. Međutim, ono što posebno iritira Zagreb je procena da je MOL najavio zatvaranje rafinerije u Sisku, što mađarska kompanija planira bar osam godina, ali zbog otpora u Hrvatskoj još ne uspeva i da realizuje.

To je, prenosi portal *Energetika-net* direktno potvrđeno saopštenjem Ine da su prevozom želeli da testiraju funkcionalnost utovara, transporta, istovara i skladištenja domaće sirove nafte u Rafineriji nafte Rijeka, što je opcija koja bi se u budućnosti mogla koristiti kako bi se osigurala fleksibilnost prerade domaće nafte.

MOL ugovorio prvu kupovinu iranske nafte

BUDIMPEŠTA - Iz mađarskog MOL-a je potvrđeno da je kompanija ugovorila isporuku 140.000 tona iranske teške nafte, kao jedna od prvih evropskih kompanija koja se posle sankcija vratila na spisak klijenata NIOC-a, Nacionalne iranske naftne kompanije.

Portparolka MOL-a, Judit Nemeth kazala je da će tovar od milion barela biti isporučen 23. oktobra u hrvatsku luku Omišalj. Ona je dodala da MOL od 2014. godine aktivno traži alternativne tipove nafte u sklopu strategije optimizacije poslovanja svojih rafinerija, preneo je u petak portal *Vestnik Kavkaza*.

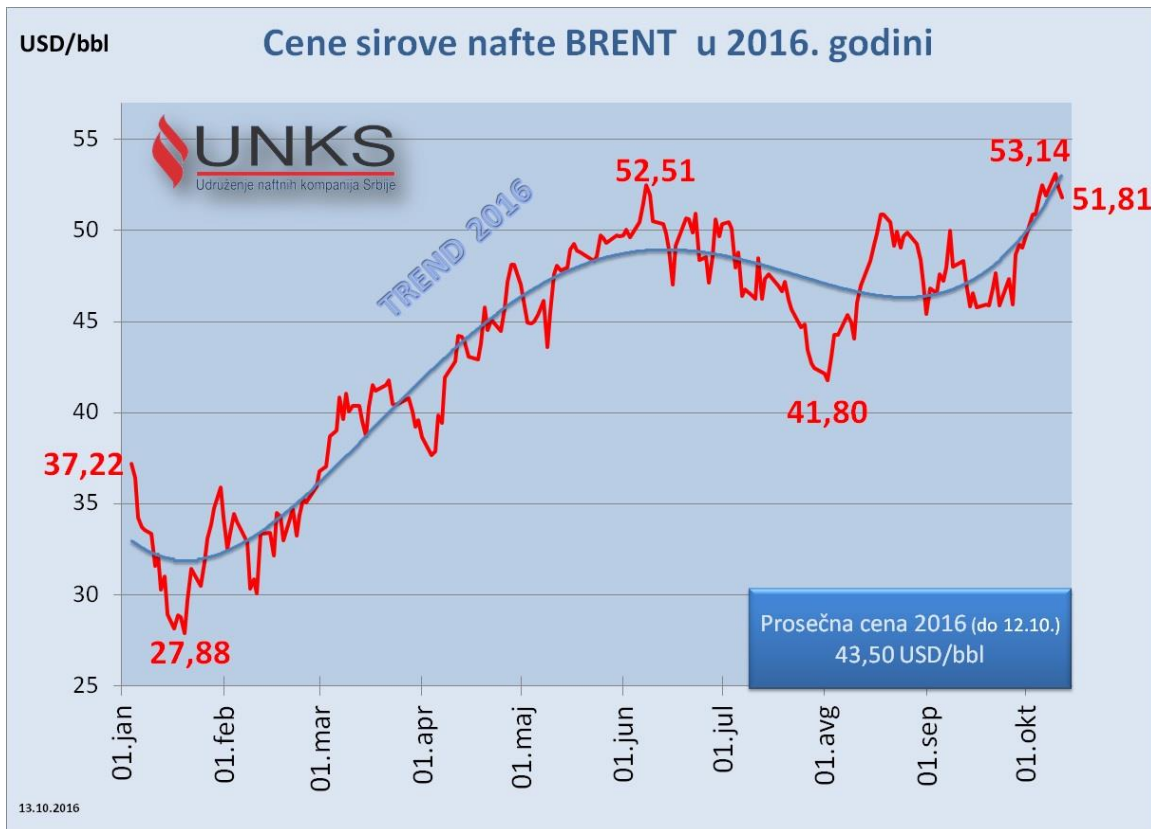
Rumunija prodaje deo udela u Rompetrolu

BUKUREŠT - Vlada Rumunije najavila je prodaju manjinskih udela u nekoliko ključnih državnih kompanija, uključujući i naftnu grupaciju Rompetrol. Što se tiče te kompanije, ministarstvo energije razmišlja o prodaji udela od 26,7% putem javne aukcije akcija. Rompetrol je, inače, pod većinskom kontrolom kazahstanske kompanije KazMunayGaz, koja je vlasnik udela od 48%, dok ministarstvo energije Rumunije raspolaže za udelom od 44,6%, a ostatak dele manji akcionari. *SeeNews*

AVIA

O NAMA

zastupanje interesa
privrede pred Vladom
i drugim državnim
organima i institucijama

internacionalizacija – unapređenjem
ekonomske saradnje sa inostranstvom
i promocijom Srbije kao dobre
investicione destinacije i srpske
privrede u zemlji, regionu i svetu

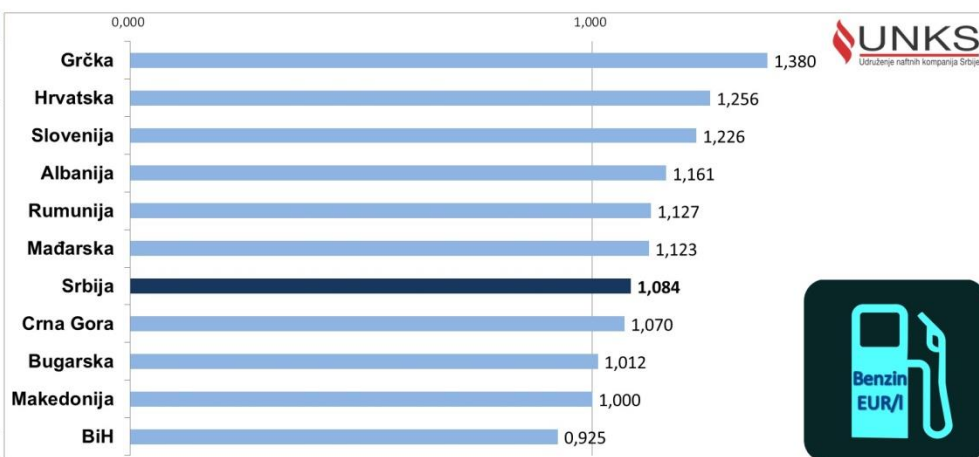
podrška domaćim i stranim
kompanijama kroz usluge,
posredovanje, savetovanje i
poslovno informisanje

poslovno obrazovanje radi
unapređenja znanja i veština
zaposlenih i menadžera, podizanja
kapaciteta i jačanja konkurentnosti
domaće privrede u procesu
pristupanja EU

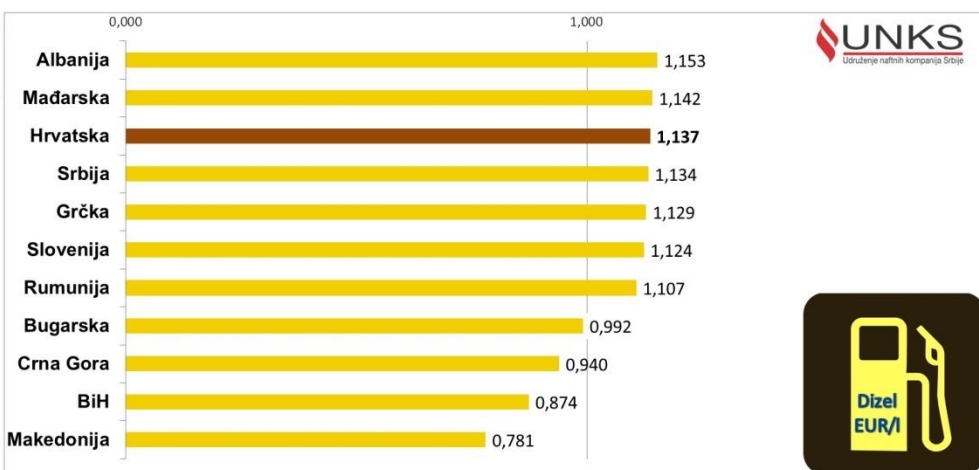

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 12.10.2016. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

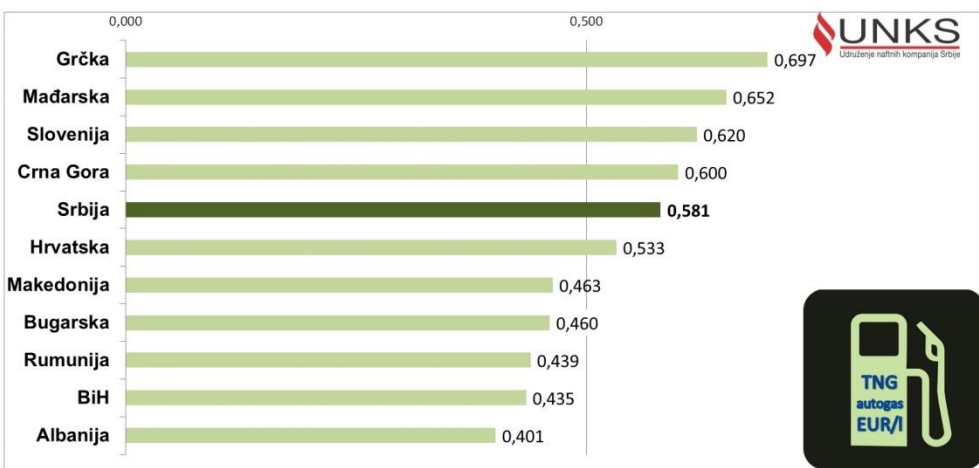
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,380	22,77%
Hrvatska	1,256	11,73%
Slovenija	1,226	9,07%
Albanija	1,161	3,25%
Rumunija	1,127	0,30%
Mađarska	1,123	-0,11%
Srbija	1,084	-3,57%
Crna Gora	1,070	-4,81%
Bugarska	1,012	-9,94%
Makedonija	1,000	-11,02%
BiH	0,925	-17,67%
Prosečna cena u regionu	1,124	

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,153	10,18%
Mađarska	1,142	9,14%
Hrvatska	1,137	8,65%
Srbija	1,134	8,30%
Grčka	1,129	7,86%
Slovenija	1,124	7,38%
Rumunija	1,107	5,80%
Bugarska	0,992	-5,24%
Crna Gora	0,940	-10,19%
BiH	0,874	-16,47%
Makedonija	0,781	-25,42%
Prosečna cena u regionu	1,047	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,697	30,35%
Mađarska	0,652	21,96%
Slovenija	0,620	15,95%
Crna Gora	0,600	12,21%
Srbija	0,581	8,61%
Hrvatska	0,533	-0,36%
Makedonija	0,463	-13,32%
Bugarska	0,460	-13,94%
Rumunija	0,439	-17,82%
BiH	0,435	-18,72%
Albanija	0,401	-24,92%
Prosečna cena u regionu	0,535	

Udruženje naftnih kompanija Srbije
Vladimira popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

WPCSERBIA

NEDELJA - Deo izdavačke delatnosti NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave